TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. lapkričio 26 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Aplinka — Atliekos — Vežimas — Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 — Vežimas Europos Sąjungoje — Pranešime ir iš anksto gautame leidime nurodyti skirtingi įvežimo punktai — Esminis atliekų vežimo elementų pakeitimas — Neteisėtas vežimas — Administracinės baudos proporcingumas“

Byloje C-487/14

dėl *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapešto administracinių ir darbo bylų teismas, Vengrija) 2014 m. spalio 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. lapkričio 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

SC Total Waste Recycling SRL

prieš

Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro septintosios kolegijos pirmininko pareigas einantis penktosios kolegijos pirmininkas J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai C. Lycourgos (pranešėjas) ir J.-C. Bonichot,

generalinis advokatas Y. Bot,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Europos Komisijos, atstovaujamos L. Havas ir D. Loma-Osorio Lerena,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vengrų.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL L 190, p. 1), iš dalies pakeisto 2008 m. liepos 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 669/2008 (OL L 188, p. 7, toliau – Reglamentas Nr. 1013/2006), 2 straipsnio 35 punkto d papunkčio, 17 straipsnio 1 dalies ir 50 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *SC Total Waste Recycling SRL* (toliau – *Total Waste Recycling*) ginčą su *Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség* (Nacionalinė aplinkos ir gamtos apsaugos generalinė inspekcija, toliau – Nacionalinė gamtosaugos inspekcija) dėl administracinės baudos, kurią pastaroji skyrė už atliekų vežimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Reglamento Nr. 1013/2006 1, 7, 13, 14 ir 33 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(1) Aplinkos apsauga yra šio reglamento pagrindinis ir svarbiausias tikslas bei sudedamoji dalis; šio reglamento poveikis tarptautinei prekybai yra tik šalutinis.

<…>

(7) Svarbu organizuoti ir reguliuoti atliekų vežimo priežiūrą ir kontrolę taip, kad būtų atsižvelgiama į būtinybę išsaugoti, apsaugoti ir pagerinti aplinkos kokybę bei žmonių sveikatą, ir taip, kad būtų skatinamas vienodesnis reglamento taikymas Bendrijoje.

<…>

(13) Nors už atliekų vežimo valstybės narės viduje priežiūrą ir kontrolę yra atsakinga ta valstybė narė, nustatant atliekų vežimo nacionalines sistemas reikėtų atsižvelgti į jų darnos su Bendrijos sistema poreikį, siekiant užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygį.

(14) Vežant šalinimui skirtas atliekas ir III, III A ar III B prieduose neišvardytas naudojimui skirtas atliekas, reikėtų užtikrinti optimalią priežiūrą ir kontrolę reikalaujant išankstinio raštiško leidimo dėl tokių vežimų [toliau – leidimas]. Tokia procedūra apimtų ir išankstinį pranešimą, kad kompetentingos institucijos būtų tinkamai informuotos ir galėtų imtis visų būtinų priemonių žmonėms ir aplinkai apsaugoti. Ji taip pat suteiktų galimybę toms institucijoms pagrįstai prieštarauti tokiam vežimui.

<…>

(33) Reikėtų imtis veiksmų, būtinų užtikrinti, kad, vadovaujantis Direktyva 2006/12/EB ir kitais Bendrijos teisės aktais dėl atliekų, Bendrijoje vežamos atliekos ir į Bendriją importuotos atliekos vežimo metu, taip pat ir jas naudojant ar šalinant paskirties šalyje, yra [būtų] tvarkomos nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nenaudojant galinčių pakenkti aplinkai procesų ar metodų. <…>“

4 Šio reglamento 2 straipsnyje „Sąvokos“ nustatyta:

„Šiame reglamente:

<…>

35) neteisėtas vežimas – tai bet koks atliekų vežimas:

<…>

d) atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime ar judėjimo dokumentuose <…>.“

5 Reglamento Nr. 1013/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje numatyta, kad vežant atliekas, skirtas naudojimo operacijoms ir įtrauktoms į gintarinį atliekų sąrašą, pateiktą šio reglamento IV priede, vadovaujantis minėto reglamento II skyriaus nuostatomis, taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir pritarimo procedūra.

6 Pagal Reglamento Nr. 1013/2006 4 straipsnį pranešėjas, pateikdamas pranešimą apie vešimas atliekas, numatytą 3 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, užpildo pranešimo dokumentą, esantį šio reglamento I A priede, ir, jei reikia, minėto reglamento I B priede esantį judėjimo dokumentą, šiuose dviejuose dokumentuose nurodydamas arba prieduose prie jų pateikdamas to paties reglamento II priedo 1 ir 2 dalyje nurodytą informaciją ir dokumentaciją.

7 Reglamento Nr. 1013/2006 9 straipsnyje numatyta paskirties, išsiuntimo ir tranzito kompetentingų institucijų leidimų išdavimo atliekų vežimams, apie kuriuos buvo pranešta, procedūra.

8 Reglamento Nr. 1013/2006 17 straipsnyje „Pakeitimai gavus leidimą atliekų vežimui“ nustatyta:

„1. Jeigu atliekami esminiai vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elementų ir (arba) sąlygų pakeitimai, įskaitant numatyto kiekio, maršruto, maršruto parinkimo, vežimo datos ar vežėjo pakeitimą, pranešėjas nedelsdamas ir, jei įmanoma, iki išvežimo pradžios, informuoja atitinkamas kompetentingas institucijas ir gavėją.

2. Šiais atvejais pateikiamas naujas pranešimas, nebent atitinkamos kompetentingos institucijos mano, kad dėl pasiūlytų pakeitimų naujo pranešimo rengti nebūtina.

<…>“

9 Pagal Reglamento Nr. 1013/2006 49 straipsnio „Aplinkos apsauga“ 1 dalį:

„1. Gamintojas, pranešėjas ir įmonės, dalyvaujančios vežant atliekas ir (arba) jas naudojant ar šalinant, imasi būtinų priemonių, užtikrinančių, kad, visą vežimo laikotarpį bei naudojant ir šalinant, atliekos būtų tvarkomos nesukeliant pavojaus žmogaus sveikatai ir aplinkai saugiu būdu. Direktyvos 2006/12/EB 4 straipsnio reikalavimų ir Bendrijos teisės aktų dėl atliekų būtina laikytis visų pirma tuomet, kai vežama Bendrijoje.

<…>“

10 Šio reglamento 50 straipsnyje „Vykdymas valstybėse narėse“ numatyta:

„1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, taisykles ir imasi visų priemonių, kurios yra būtinos joms įgyvendinti. Šios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir įtikinamos [atgrasančios]. Valstybės narės praneša Komisijai apie savo šalies įstatymus, susijusius su neteisėto vežimo prevencija ir nustatymu bei už tai taikomas sankcijas.

<…>

3. Atliekų vežimai gali būti tikrinami:

<…>

d) vežimo Bendrijoje metu.

4. Atliekų vežimo patikra apima dokumentų tikrinimą, tapatybės patvirtinimą ir prireikus fizinę atliekų patikrą.

<…>“

11 Reglamento Nr. 1013/2006 I A priedo „Tarpvalstybinio judėjimo / atliekų vežimo pranešimo dokumentas“ 8 langelyje nurodyta:

8. Numatytas (-i) vežėjas (-ai)
Registracijos Nr.:
Pavadinimas *(7)*:
Adresas:
Asmuo pasiteirauti:
Tel.: Faksas:
El. paštas:
Transporto priemonės *(5)*:

12 Šio I A priedo 15 ir 16 langeliuose nurodyta:

15. Susijusios šalys/valstybės a), kompetentingų institucijų kodo Nr., kai taikytina b), tikslūs įvežimo ir išvežimo punktai c)			
Eksportuojančios/siunčiančios valstybės	Tranzito valstybė (-ės) (įvažiavimas ir išvažiavimas)		Importo/paskirties valstybė
(a)			
(b)			
(c)			
16. Importo/paskirties valstybė:		**(Europos bendrija):**	
Įvažiavimas:	Išvažiavimas:	Eksportas:	

13 Reglamento Nr. 1013/2006 I B priedo „Tarpvalstybinių judėjimų / atliekų vežimų dokumentas“ 8 langelyje nurodyta:

8. a) 1-asis vežėjas *(3)*:	**8. b) 2-asis vežėjas:**	**8. c) Paskutinis vežėjas:**
Registracijos Nr.:	Registracijos Nr.:	Registracijos Nr.:
Pavadinimas:	Pavadinimas:	Pavadinimas:
Adresas:	Adresas:	Adresas:
Tel.:	Tel.:	Tel.:
Faksas:	Faksas:	Faksas:
El. paštas:	El. paštas:	El. paštas:
..... ***Pildo vežėjo atstovas***		*Daugiau nei 3 vežėjai (2)* ☐
Transporto priemonė *(1)*:	Transporto priemonė *(1)*:	Transporto priemonė *(1)*:
Perdavimo data:	Perdavimo data:	Perdavimo data:
Parašas:	Parašas:	Parašas:

14 Reglamento Nr. 1013/2006 I C priedo „Specialūs pranešimo ir judėjimo dokumentų pildymo nurodymai“ 26 punktas suformuluotas taip:

„**15 langelis** (žr. II priedo 1 dalies 8–10 ir 14 punktus): 15 langelio a eilutėje nurodykite siunčiančios, tranzito ir paskirties šalių <...> pavadinimus arba kiekvienos šalies kodą naudodami ISO standarto 3166 sutrumpinimus <...>. Šio langelio b eilutėje, jei taikytina, nurodykite kiekvienos šalies atitinkamos kompetentingos institucijos kodą, o c eilutėje – sienos kirtimo punkto ar uosto pavadinimą ir, jei taikytina, muitinės kaip atvykimo į konkrečią šalį ar išvykimo iš jos punkto kodą. Informaciją apie

atvykimo ir išvykimo punktus tranzito šalyse pateikite c eilutėje. Jei konkreti siunta vežama per daugiau kaip tris tranzito šalis, atitinkamą informaciją pateikite priede. Priede nurodykite numatomą maršrutą nuo atvykimo ir išvykimo punktų kartu su kitais galimais variantais ir alternatyvų maršrutą esant nenumatytoms aplinkybėms.“

15 Reglamento Nr. 1013/2006 II priedo „Informacija ir dokumentai, susiję su pranešimu“ 1 dalyje „Informacija, kuri turi būti pateikta pranešimo dokumente arba prie jo pridėta“ nustatyta:

„<…>

13. Numatytos transporto priemonės.

14. Numatytas maršrutas [Numatyti maršruto etapai] (kiekvienos susijusios šalies įvežimo ir išvežimo punktai, taip pat įvežimo ir (arba) išvežimo ir (arba) eksporto iš Bendrijos muitinės) ir numatytas maršrutas (maršrutas nuo išvežimo iki įvežimo punkto), taip pat įskaitant galimus alternatyvius maršrutus, atsitikus nenumatytoms aplinkybėms.“

<…>“

16 Minėto II priedo 2 dalis „Informacija, kuri turi būti pateikta judėjimo dokumente arba prie jo pridėta“ suformuluota taip:

„<…>

3. Transporto priemonės.

<…>

5. Numatytas maršrutas [Numatyti maršruto etapai] (kiekvienos susijusios šalies įvežimo ir išvežimo punktai, taip pat įvežimo ir (arba) išvežimo ir (arba) eksporto iš Bendrijos muitinės) ir numatytas maršrutas (maršrutas nuo išvežimo iki įvežimo punkto), taip pat įskaitant galimus alternatyvius maršrutus, atsitikus nenumatytoms aplinkybėms.“

<…>.“

Vengrijos teisė

17 2012 m. Atliekų įstatymo Nr. CLXXXV (*a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény*; toliau – Atliekų įstatymas) 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Į Vengrijos teritoriją atliekos gali būti įvežtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 ir Vyriausybės nutarimo dėl tarptautinio atliekų judėjimo nuostatas.“

18 Šio įstatymo 86 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Fiziniams ar juridiniams asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ar juridinio asmens statuso neturintiems asmenims, kurie:

a) pažeidžia įstatymų nuostatas, tiesiogiai taikomas Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas ar administracijos sprendimus atliekų tvarkymo srityje,

b) vykdo atliekų tvarkymo veiklą, kuriai reikalinga gauti valdžios institucijų leidimą, būti jų įregistruotam ar joms apie tai pranešti, be tokio leidimo, neįregistruoti ar apie tai nepranešę, arba tokią veiklą vykdo skirtingomis nei šiuose dokumentuose nurodytomis sąlygomis; arba

c) už aplinkos apsaugą atsakingai institucijai netinkamai pateikė arba visiškai nepateikė informacijos apie šalutinių produktų gamybą ar atsiradimą arba naudoja, išleidžia į apyvartą arba saugo atliekas kaip prekes arba šalutinius produktus,

baudą už atliekų tvarkymo tvarkos pažeidimus skiria kompetentinga aplinkos apsaugos institucija, vadovaudamasi vyriausybės nutarimu, kuriuo nustatomos išsamios baudų už atliekų tvarkymo tvarkos pažeidimus skyrimo taisyklės.“

19 2001 m. gruodžio 21 d. Vyriausybės nutarimo 271/2001 dėl baudų už pažeidimus atliekų tvarkymo srityje dydžio, jų skyrimo ir apskaičiavimo tvarkos (*a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról* szóló 271/2001. (XII. 21.) *Kormányrendelet*; toliau – Vyriausybės nutarimas) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Nepažeidžiant šio nutarimo 2 straipsnio 4–8 dalių ir 3 straipsnio 4 dalies nuostatų, bauda apskaičiuojama šiame nutarime numatytą bazinę baudą padauginus iš priede nurodyto atitinkamo koeficiento, dėl kurio šios bazinės baudos dydis kinta.

<…>

3. Skiriama tokia didžiausia bazinė bauda atliekų tvarkymo srityje (toliau – bazinė bauda):

<…>

g) neteisėto tarptautinio pavojingų atliekų vežimo atveju – 1 milijonas HUF.“

20 Vyriausybės nutarimo 271/2001 3 straipsnyje numatyta:

„1. Apskaičiuojant baudą pirmiausia reikia nustatyti bazinės baudos dydį.

<…>

4. Neteisėto tarptautinio atliekų vežimo (įvežant, išvežant arba per nacionalinę teritoriją vežant tranzitu) atveju mokėtina bauda apskaičiuojama padauginus 1 straipsnio 3 dalies f–g punktuose nustatytus bazinės baudos dydžius iš atliekų svorio. Jeigu atliekų svorio tiksliai nustatyti neįmanoma, ji apskaičiuojama atsižvelgiant į vertinant numanomų svorių intervalo vidurkį, išreikštą tonomis.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

21 2013 m. spalio 21 d. prie *Nagylak* pasienio punkto buvo patikrintas į Vengrijos teritoriją važiuojantis *Total Waste Recycling* sunkvežimis, vežęs 8,380 tonos atliekų, priskirtinų prie į Reglamento Nr. 1013/2006 IV priede pateiktą „gintarinį“ sąrašą įtrauktų atliekų, kurioms vežti taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir pritarimo procedūra.

22 Per patikrinimą nustatyta, kad minėto krovinio vežimą lydėjo pranešimo dokumentas pagal Reglamento Nr. 1013/2006 I A priede nurodytą pavyzdį, judėjimo dokumentas pagal šio reglamento I B priede pateiktą pavyzdį ir tame pačiame reglamente numatyti kompetentingos nacionalinės institucijos išduoti leidimai. Tačiau minėtame pranešimo dokumente ir leidimuose kaip įvežimo į Vengriją punktas nurodytas Artand (Vengrija) pasienio postas, esantis apie 180 kilometrų į šiaurę nuo Nagylak

(Vengrija) pasienio posto. *Total Waste Recycling* šiuo klausimu nurodė, kad dėl nutrūkusio ryšio minėto sunkvežimio vairuotojas bandė įvažiuoti į Vengrijos teritoriją per Nagylak pasienio postą, kuris yra arčiau jo gyvenamosios vietos.

23 2014 m. vasario 4 d. sprendimu Nacionalinė aplinkos apsaugos inspekcija, vadovaudamasi Atliekų įstatymu, skyrė pareiškėjai 8 380 000 HUF (apytiksliai 26 864,26 euro) baudą už su atliekų tvarkymu susijusių pareigų nevykdymą ir nurodė sumokėti 256 500 HUF (apytiksliai 822,158 euro) procedūros išlaidų. Šį sprendimą ji motyvavo tuo, kad į Vengrijos teritoriją aptariamas krovinys įvežtas ne per leidimuose nurodytą pasienio punktą ir kad *Total Waste Recycling* nepranešė kompetentingoms institucijoms apie anksčiau leidime nurodyto maršruto pakeitimus, taigi tai buvo neteisėtas vežimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1013/2006 2 straipsnio 35 punkto d papunktį. Kad nustatytų šios baudos dydį, minėta inspekcija, vadovaudamasi Vyriausybės nutarimu, maksimalią bazinę 1 milijono HUF (apytiksliai 3 205,099 euro) baudą padaugino iš vežtų atliekų svorio.

24 *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapešto administracinių ir darbo bylų teismas) pateiktame skunde *Total Waste Recycling* prašo panaikinti minėtą sprendimą. Ji tvirtina, kad tai nebuvo „neteisėtas vežimas“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1013/2006 2 straipsnio 35 punkto d papunktį, nes nebuvo pakeistas vežimo „būdas“, kaip tai suprantama pagal reglamentą (šiuo atveju – keliais), pakeisti tik maršruto etapai. Be to, ji nurodo, kad, kaip matyti iš šio reglamento priedų, sąvokos „transporto priemonė“ ir „gabenimo etapai“ skiriasi: numatytos transporto priemonės nurodytos minėto reglamento II priedo 13 punkte, o „gabenimo etapai“ – to paties priedo 14 punkte.

25 Nacionalinė gamtosaugos inspekcija prašo atmesti skundą. Ji tvirtina, kad, pasikeitus nagrinėjamu atveju numatytiems maršruto etapams, *Total Waste Recycling* pagal Reglamento Nr. 1013/2006 17 straipsnio 1 dalį turėjo nedelsiant apie tai pranešti kompetentingoms institucijoms. Jos nuomone, negalima pritarti *Total Waste Recycling* minėtu II priedu grindžiamam argumentui, ir jos nurodytas I A priede pateikiamų sutrumpinimų ir kodų sąrašas iš tiesų šiuo atveju visiškai nereikšmingas.

26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, remiantis Reglamento Nr. 1013/2006 tekstu neaišku, ar tai, kad krovinys su atliekomis įvežamas į tranzito šalį per skirtingą nei leidime ir pranešimo dokumente nurodytą pasienio punktą, turi būti pripažįstama kaip transporto priemonės keitimas, ar kaip pranešime nenurodytas atliekų vežimo būdo pakeitimas, dėl ko jis turėtų būti pripažintas neteisėtu atliekų vežimu, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 2 straipsnio 35 punkto d papunktį, taip pat atsižvelgiant į pranešėjui 17 straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą nedelsiant kompetentingoms institucijoms pranešti apie bet kokį esminį vežimo sąlygų pakeitimą (įskaitant numatytą maršrutą ar jo etapus). Tuo atveju, jeigu vežimas būtų pripažintas neteisėtu, šiam teismui taip pat kyla klausimas, ar proporcinga skirta bauda, atsižvelgiant į pagrindinės bylos aplinkybes.

27 Šiomis aplinkybėmis *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar atliekų vežimas, „atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime“, kaip tai suprantama pagal Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 2 straipsnio 35 punkto d papunktį, reiškia transporto priemonę, kaip tai nurodyta šio reglamento I A ir I B prieduose (t. y. vežimo keliais, geležinkeliais, jūra, oru, vidaus vandens keliais priemonę)?

2. Ar dėl to, kad kompetentingoms institucijoms nepranešta apie esminį vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elemento arba sąlygos pakeitimą, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 17 straipsnio 1 dalyje, galima pripažinti, jog atliekų vežimas atliekamas „tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime“ pagal minėto reglamento 2 straipsnio 35 punkto d papunktį, todėl tai yra neteisėtas atliekų vežimas?

3. Ar atliekų vežimas per kitą nei leidime ar pranešimo dokumente nurodytą tranzito šalies pasienio postą pagal Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 17 straipsnio 1 dalį pripažintinas esminiu vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elemento arba sąlygos pakeitimu?

4. Jei atliekų vežimas per kitą nei leidime ir pranešimo dokumente nurodytą tranzito šalies pasienio postą pripažintinas neteisėtu atliekų vežimu, ar galima pripažinti proporcinga dėl to skirtą baudą, kuri yra lygiavertė baudai, skiriamai už pareigos iš anksto pateikti pranešimą ir gauti leidimą pažeidimą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmųjų trijų klausimų

28 Pirmaisiais trimis klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Reglamento Nr. 1013/2006 17 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad atliekų, kaip antai nurodytų šio reglamento IV priede, vežimas per kitą nei pranešimo dokumente, dėl kurio kompetentingos institucijos išdavė leidimą, nurodytos tranzito šalies pasienio postą pripažintinas esminiu vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elemento arba sąlygos pakeitimu, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, ir, jeigu taip, ar dėl to, kad kompetentingoms institucijoms nepranešta apie šį pakeitimą, galima pripažinti, kad tai yra neteisėtas atliekų vežimas, nes „atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime“, kaip tai suprantama pagal to paties reglamento 2 straipsnio 35 punkto d papunktį.

29 Pirmiausia primintina, kad iš Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 1 dalies ir 7 konstatuojamosios dalies matyti, jog juo nustatytos atliekų vežimo kontrolės procedūros ir sistemos, taikomos taip, kad būtų atsižvelgiama į būtinybę išsaugoti, apsaugoti ir pagerinti aplinkos kokybę bei žmonių sveikatą. Būtent iš šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies ir 4 straipsnio 1 dalies, siejamų su jo 14 konstatuojamąja dalimi, matyti, kad apie atliekų, skirtų šalinti ar panaudoti, vežimą iš vienos valstybės narės į kitą reikia iš anksto pranešti kompetentingoms institucijoms, kad jos galėtų imtis priemonių, būtinų žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Ragn-Sells*, C-292/12, EU:C:2013:820, 52 punktą ir Sprendimo *Shell Nederland ir Belgian Shell*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 32 punktą).

30 Toks pranešimas pateikiamas vadovaujantis Reglamento Nr. 1013/2006 4 straipsniu, pagal kurį reikalaujama, kad pranešėjas užpildytų pranešimo dokumentą, pateiktą šio reglamento I A priede, ir, jei reikia, judėjimo dokumentą, esantį minėto reglamento I B priede, šiuose dviejuose dokumentuose nurodydamas arba prieduose prie jų pateikdamas to paties reglamento II priedo 1 ir 2 dalyje nurodytą informaciją ir dokumentaciją. Remdamosi visais pateiktais dokumentais ir informacija, kompetentingos institucijos, vadovaudamosi Reglamento Nr. 1013/2006 9 straipsniu, išduoda leidimą atliekoms vežti arba atsisako jį išduoti.

31 Jeigu išdavus leidimą atliekama vežimo, dėl kurio gautas šis leidimas, elementų ir (arba) sąlygų pakeitimų, įskaitant numatyto kiekio, maršruto, jo parinkimo, vežimo datos ar vežėjo pakeitimą, pagal Reglamento Nr. 1013/2006 17 straipsnio 1 dalį pranešėjas įpareigotas nedelsdamas ir, jei įmanoma, iki išvežimo pradžios informuoti atitinkamas kompetentingas institucijas ir gavėją.

32 Šiuo klausimu pažymėtina, kad iš 17 straipsnio 1 dalies teksto aiškiai matyti, kad maršruto parinkimo pakeitimai yra „esminiai vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elementų ir (arba) sąlygų pakeitimai“. Iš tikrųjų šioje nuostatoje pavartojus terminą „įskaitant <...> maršruto parinkimo <...> pakeitimą“ nurodyta, kad toks pakeitimas gali būti esminis vežimo elementų ir (arba) sąlygų, kurios pripažįstamos esminėmis, pakeitimas.

33 Tačiau, kaip išplaukia iš Reglamento Nr. 1013/2006 II priedo 1 dalies 14 punkto, „numatyto maršruto [etapai]“ apibrėžti kaip „kiekvienos [su vežimu] susijusios šalies įvežimo ir išvežimo punktai“, t. y. kaip nurodyta minėto reglamento I A priede numatyto „[p]ranešimo dokumento“ 15 langelyje, pasienio įvežimo ir išvežimo punktai.

34 Šie įvežimo ir išvežimo punktai turi būti nurodyti minėtame „[p]ranešimo dokumento“ 15 langelyje, nes tai matyti ir iš minėto dokumento teksto, ir iš Reglamento Nr. 1013/2006 I C priedo, kuriame pateikti specialūs nagrinėjamo dokumento pildymo nurodymai, 26 punkto.

35 Vadinasi, pasienio punkto pakeitimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, prilygsta parinkto maršruto keitimui, kuris pagal minėto reglamento 17 straipsnio 1 dalį pripažintinas „esminiu [vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elementų ir (arba) sąlygų] pakeitimu“, apie kurį turi būti pranešta kompetentingoms institucijoms.

36 Kai taip nutinka, Reglamento Nr. 1013/2006 17 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad iš principo turi būti pateikiamas naujas pranešimas. Pakeisti vežimo, apie kurį buvo pranešta iš anksto ir dėl kurio atitinkamos kompetentingos institucijos išdavė leidimą, elementai faktiškai neatitinka tikrovės, todėl nebegali būti pripažįstami tokiais, dėl kurių buvo gautas leidimas.

37 Pranešime pateiktos informacijos nebeatitinkantis vežimas pripažintinas „neteisėtu“, nes „atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime“, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 2 straipsnio 35 punkto d papunktį.

38 Šią Reglamento Nr. 1013/2006 teksto ir konteksto analizę paremia jo teleologinis aiškinimas.

39 Iš tikrųjų šiuo klausimu pažymėtina, kad Reglamento Nr. 1013/2006 1 konstatuojamojoje dalyje įtvirtinta, jog šiuo reglamentu siekiama apsaugoti aplinką. Be to, pagal minėto reglamento 7 konstatuojamąją dalį svarbu organizuoti atliekų vežimo priežiūrą ir kontrolę, atsižvelgiant į aplinkos išsaugojimo, apsaugojimo ir gerinimo būtinybę bei žmonių sveikatą.

40 Dėl atliekų, priskirtinų prie į Reglamento Nr. 1013/2006 IV priede pateiktą „gintarinį“ sąrašą įtrauktų atliekų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, vežimo šio reglamento 14 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad reikia užtikrinti optimalią priežiūrą ir kontrolę reikalaujant išankstinio raštiško leidimo dėl tokių vežimų, be to, tokia procedūra turėtų apimti ir išankstinį pranešimą, kad kompetentingos institucijos būtų tinkamai informuotos ir galėtų imtis visų būtinų priemonių žmonėms ir aplinkai apsaugoti, taip pat galėtų pagrįstai prieštarauti tokiam vežimui.

41 Tad informacija, kurią reikalaujama nurodyti pranešimo dokumente, pateiktame šio Reglamento Nr. 1013/2006 I A priede, pavyzdžiui, vežimo pasienio punktą, reikalinga tam, kad kompetentingos institucijos galėtų tinkamai įvykdyti joms pavestus uždavinius.

42 Todėl jeigu pranešimo dokumente nurodytas vežimo, kuriam minėtos institucijos išdavė leidimą, pasienio punktas pakeistas joms apie tai nepranešus ir taip pažeidus Reglamento Nr. 1013/2006 17 straipsnio 1 dalį, negalėjo būti užtikrinta, kad minėtos priežiūros ir kontrolės užduotys bus atliktos optimaliai, kaip numatyta pagal šį reglamentą.

43 Vadinasi, toks pakeitimas pripažintinas esminiu, kaip nurodyta 17 straipsnio 1 dalyje, todėl vežimas per kitą nei pranešimo dokumente nurodytą pasienio postą, apie tai nepranešus kompetentingoms institucijoms ir nepateikus naujo pranešimo apie vežimą, pripažintinas „neteisėtu vežimu“. Aiškinant priešingai, Reglamente Nr. 1013/2006 nustatytos vežimo procedūros ir kontrolės režimas netektų veiksmingumo.

44 Šios išvados negali paneigti terminologijos problema, dėl kurios prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas uždavė pirmąjį klausimą. Minėtu klausimu šis teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar žodis „būdu“ (vengrų kalba „módon“) žodžių junginyje „atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime“, apibrėžiančiame „neteisėtą vežimą“ Reglamento Nr. 1013/2006 2 straipsnio 35 punkto d papunktyje, taikytinas tik transporto priemonėms („szállítás módjai“), kaip tai nurodyta šio reglamento I A ir I B prieduose (vežimas keliais, geležinkeliais, jūra, oru, vidaus vandens keliais).

45 Šis klausimas Teisingumo Teismui pateiktas dėl Reglamento Nr. 1013/2006 versijos vengrų kalba, kuri skiriasi nuo versijų kitomis kalbomis. Iš tikrųjų, išskyrus šio reglamento I A priede pateikto „[p]ranešimo dokumento“ 8 langelį, kuriame žodžiai „szállítási eszköz“, reiškiantys „transporto priemones“, pavartoti teisingai, po I A priedo pateiktame sutrumpinimų ir kodų sąraše, taip pat minėto reglamento I B priede (8 langelyje ir po šio I B priedo pateiktame sutrumpinimų ir kodų sąraše) ir II priede (1 dalies 13 punkte ir 2 dalies 3 punkte) išversti „szállítás módjait“, kurių atitikmuo prancūzų kalboje yra „manière“ (lietuviškai „būdas“) arba vengrų kalboje „mód“. Remdamasi tuo *Total Waste Recycling* tvirtino, kad „neteisėtas vežimas“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1013/2006 2 straipsnio 35 punkto d papunktį, pripažintinas tik tuo atveju, kai pasinaudojama skirtinga nuo nurodytosios pranešime transporto priemone.

46 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką vienoje iš Sąjungos teisės nuostatos kalbinių versijų vartojama formuluotė negali būti vienintelis šios nuostatos aiškinimo pagrindas ar įgyti prioritetą kitų kalbinių versijų atžvilgiu. Iš tiesų Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai, atsižvelgiant į visomis Europos Sąjungos kalbomis parengtas versijas. Esant įvairių kalbinių Sąjungos teisės teksto versijų neatitikimų, nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į teisės nuostatų, kurių dalis ji yra, bendrą struktūrą ir tikslą (žr., be kita ko, Sprendimo *Léger*, C-528/13, EU:C:2015:288, 35 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

47 Kalbant apie Reglamento Nr. 1013/2006 bendrą struktūrą ir tikslą, reikia nurodyti, kad šio sprendimo 33–43 punktuose pažymėta, jog tam, kad atliekų vežimo srityje kompetentingos institucijos, vykdydamos joms pavestus priežiūros ir kontrolės uždavinius, imtųsi visų būtinų priemonių žmonėms ir aplinkai apsaugoti, joms apie tai turi būti tinkamai pranešta, todėl būtina, kad joms būtų žinoma šio reglamento I A priede esančiame pranešimo dokumente reikalaujama pateikti informacija, ne tik informacija apie naudotą transporto priemonę.

48 Darytina išvada, kad, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1013/2006 bendrą struktūrą ir tikslą, jis aiškintinas taip, kad žodis „būdas“ šio reglamento 2 straipsnio 35 punkto d papunktyje negali reikšti tik „transporto priemonės“, bet turi būti suprantamas plačiau, t. y. kaip apimantis ir aplinkybes arba vežimo elementus, kurie apima šio vežimo maršruto etapus.

49 Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta, į pirmuosius tris klausimus reikia atsakyti: Reglamento Nr. 1013/2006 17 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad atliekų, kaip antai nurodytų šio reglamento IV priede, vežimas per kitą nei pranešimo dokumente, dėl kurio kompetentingos institucijos išdavė leidimą, nurodytą tranzito šalies pasienio postą pripažintinas esminiu vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elemento ir (arba) sąlygos pakeitimu; dėl to, kad kompetentingoms institucijoms nepranešta apie šį pakeitimą, tai yra neteisėtas atliekų vežimas, nes „atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime“, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 2 straipsnio 35 punkto d papunktį.

Dėl ketvirtojo klausimo

50 Ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Reglamento Nr. 1013/2006 50 straipsnio 1 dalis, pagal kurią sankcijos, valstybės narės nustatomos už šio reglamento nuostatų pažeidimus, turi būti proporcingos, aiškintina kaip draudžianti skirti baudą už

atliekų, kaip antai nurodytų to paties reglamento IV priede, vežimą per kitą nei pranešimo dokumente, dėl kurio gautas kompetentingų institucijų leidimas, nurodytą tranzito šalies pasienio postą, jeigu ši bauda lygiavertė baudai, skiriamai už pareigos iš anksto pateikti pranešimą ir gauti leidimą pažeidimą.

51 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal Reglamento Nr. 1013/2006 50 straipsnio 1 dalį valstybės narės įpareigotos nustatyti „sankcijų, taikytinų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, taisykles <...> Šios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir įtikinamos [atgrasančios]“. Reikia konstatuoti, kad minėtame reglamente nėra konkretesnių taisyklių dėl minėtų sankcijų pagal vidaus teisę taikymo ir nenurodytas aiškus kriterijus, kaip vertinti šių sankcijų proporcingumą.

52 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką, nesant suderintų Sąjungos teisės aktų dėl sankcijų, taikomų nesilaikant šiais teisės aktais nustatytoje tvarkoje numatytų sąlygų, valstybės narės turi teisę pasirinkti, jų manymu, tinkamas sankcijas. Tačiau savo kompetenciją jos turi įgyvendinti laikydamosi Sąjungos teisės ir jos bendrųjų principų, taigi ir proporcingumo principo (žr., be kita ko, Sprendimo *Urbán*, C-210/10, EU:C:2012:64, 23 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

53 Šiuo klausimu primintina, kad siekiant įvertinti, ar nagrinėjama sankcija atitinka proporcingumo principą, reikia atsižvelgti, be kita ko, į pažeidimo, už kurį siekiama nubausti, pobūdį, sunkumą ir sankcijos dydžio nustatymo taisykles (žr., be kita ko, Sprendimo *Rodopi-M 91*, C-259/12, EU:C:2013:414, 38 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Tad proporcingumo principo valstybės narės turi laikytis ir vertindamos veiksnius, į kuriuos galima atsižvelgti nustatant baudą (Sprendimo *Urbán*, C-210/10, EU:C:2012:64, 54 punktas).

54 Bet kuriuo atveju galiausiai nacionalinis teismas, atsižvelgęs į visas faktines ir teisines aplinkybes jo nagrinėjamoje pagrindinėje byloje, turės įvertinti, ar dėl nustatytos sankcijos dydžio neviršijama to, kas būtina nagrinėjamuose teisės aktuose nurodytiems tikslams pasiekti. Iš tiesų dėl proporcingumo principo taikymo konkrečiu atveju turi nuspręsti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris turėtų patikrinti, ar nacionalinės priemonės suderinamos su Sąjungos teise. Teisingumo Teismas yra kompetentingas pateikti pastabas dėl Sąjungos teisės nuostatų aiškinimo, kuriomis remdamasis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų išspręsti suderinamumo klausimą (šiuo klausimu, be kita ko, žr. Sprendimo *Profaktor Kulesza, Frankowski, Jóźwiak, Orłowski*, C-188/09, EU:C:2010:454, 30 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

55 Kalbant apie už Reglamento Nr. 1013/2006, kuriuo siekiama užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygį, nuostatų pažeidimą taikytinas sankcijas, pažymėtina, kad nacionalinis teismas, tikrindamas, ar tokia sankcija proporcinga, pirmiausia privalo atsižvelgti į dėl tokio pažeidimo galinčią atsirasti riziką aplinkos apsaugai ir žmonių sveikatai.

56 Pažymėtina, kad bauda už atliekų, kaip antai nurodytų minėto reglamento IV priede, vežimą per kitą nei pranešimo dokumente, dėl kurio gautas kompetentingų institucijų leidimas, nurodytą tranzito šalies pasienio postą, jeigu šios baudos bazinis dydis lygiavertis baudos, skiriamos už pareigos iš anksto pateikti pranešimą ir gauti leidimą pažeidimą, baziniam dydžiui, gali būti pripažinta proporcinga tik jeigu padaryto pažeidimo požymiai leidžia konstatuoti, kad tai vienodo sunkumo pažeidimai.

57 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į ketvirtąjį klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 1013/2006 50 straipsnio 1 dalis, pagal kurią sankcijos, valstybių narių nustatomos už šio reglamento nuostatų pažeidimus, turi būti proporcingos, aiškintina taip, kad bauda už atliekų, kaip antai nurodytų to reglamento IV priede, vežimą per kitą nei pranešimo dokumente, dėl kurio gautas kompetentingų institucijų leidimas, nurodytą tranzito šalies pasienio postą, jeigu šios baudos bazinis dydis lygiavertis baudos, skiriamos už pareigos iš anksto pateikti pranešimą ir gauti leidimą pažeidimą, baziniam dydžiui, gali būti pripažinta proporcinga tik jeigu padaryto pažeidimo požymiai leidžia konstatuoti, kad tai vienodo sunkumo pažeidimai. Nacionalinis teismas, atsižvelgęs į visas faktines ir

teisines aplinkybes jo nagrinėjamoje pagrindinėje byloje, pirmiausia – į dėl tokio pažeidimo galinčią atsirasti riziką aplinkos apsaugai ir žmonių sveikatai, turės įvertinti, ar dėl nustatytos sankcijos dydžio neviršijama to, kas būtina, siekiant užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

58 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

1. **2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo, iš dalies pakeisto 2008 m. liepos 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 669/2008, 17 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad atliekų, kaip antai nurodytų šio reglamento IV priede, vežimas per kitą nei pranešimo dokumente, dėl kurio kompetentingos institucijos išdavė leidimą, nurodytą tranzito šalies pasienio postą pripažintinas esminiu vežimo, dėl kurio gautas leidimas, elemento ir (arba) sąlygos pakeitimu; dėl to, kad kompetentingoms institucijoms nepranešta apie šį pakeitimą, tai yra neteisėtas atliekų vežimas, nes „atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime“, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 2 straipsnio 35 punkto d papunktį.**

2. **Reglamento Nr. 1013/2006, iš dalies pakeisto Reglamentu (EB) Nr. 669/2008, 50 straipsnio 1 dalis, pagal kurią sankcijos, valstybių narių nustatomos už šio reglamento nuostatų pažeidimus, turi būti proporcingos, aiškintina taip, kad bauda už atliekų, kaip antai nurodytų to reglamento IV priede, vežimą per kitą nei pranešimo dokumente, dėl kurio gautas kompetentingų institucijų leidimas, nurodytą tranzito šalies pasienio postą, jeigu šios baudos bazinis dydis lygiavertis baudos, skiriamos už pareigos iš anksto pateikti pranešimą raštu ir gauti leidimą pažeidimą, baziniam dydžiui, gali būti pripažinta proporcinga tik jeigu padaryto pažeidimo požymiai leidžia konstatuoti, kad tai vienodo sunkumo pažeidimai. Nacionalinis teismas, atsižvelgęs į visas faktines ir teisines aplinkybes jo nagrinėjamoje pagrindinėje byloje, pirmiausia – į dėl tokio pažeidimo galinčią atsirasti riziką aplinkos apsaugai ir žmonių sveikatai, turės įvertinti, ar dėl nustatytos sankcijos dydžio neviršijama to, kas būtina, siekiant užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygį.**

Parašai.